Raadsvoorstel

Commissievergadering	**:** commissie Ruimte
Titel	: Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie Ooststellingwerf 2025-2030
Onderwerp	: Klimaatadaptatie
Portefeuillehouder/Teamleider	: Gerben But/Walter Buijs
Extern zaak ID (zaakcode)	: 0085221295

Datum collegevergadering
7 oktober 2024.

Voorgesteld besluit
1. Het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie Ooststellingwerf 2025-2030 vast te stellen.

Openbaar
Ja, passief via openbaar verslag

Inleiding
Vanuit het Programma Duurzaam Ooststellingwerf 2021-2025 werken we aan het thema Klimaatadaptatie met als doel: een klimaatbestendig Ooststellingwerf in 2030. Met het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie Ooststellingwerf 2025-2030 (bijlage 1) werken we dit thema verder uit en stellen we een uitvoeringsagenda op voor de komende vijf jaar.

Argumenten
1.1. Het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie Ooststellingwerf 2025-2030 beschrijft de uitdagingen, visie en lokale aanpak op het klimaatbestendig maken van gemeente Ooststellingwerf.

Het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie beschrijft wat klimaatverandering betekent voor gemeente Ooststellingwerf en wat er de komende jaren op ons af komt. Door middel van risicodialogen met verschillende afdelingen van de gemeente, het Wetterskip en woningbouwcorporaties zijn de risico's en effecten van klimaatverandering besproken. Met een enquête onder het inwonerspanel zijn de ervaringen van inwoners en ondernemers met de gevolgen van klimaatverandering in kaart gebracht. Op basis van deze input hebben we een visie en lokale aanpak voor een klimaatbestendig Ooststellingwerf 2030 opgesteld. Het Uitvoeringsplan bevat een uitvoeringsagenda 2025-2030 met acties en maatregelen, de rol van de gemeente, met wie we samenwerken en wat we wanneer gaan doen.

1.2. Het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie geeft invulling aan uw motie M-019: Klaar voor klimaatverandering (bijlage 2).

Met deze motie verzoekt u het college om een Klimaatadaptatieplan op te stellen met daarin aandacht voor de agrarische sector en de inwoners van Ooststellingwerf. Met het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie Ooststellingwerf 2025-2030 geven wij invulling aan deze motie. In de uitvoeringsagenda staan zowel acties voor het landelijk gebied als acties voor de inwoners opgenomen.

1.3. Het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie heeft aandacht voor waterbesparing door middel van het opstellen van een subsidieregeling groen- en blauwe maatregelen.

In november 2022 heeft uw raad de motie M-020b: Duurzaamheid door waterbesparing (bijlage 4) aangenomen. Door adviesbureau Sweco is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om deze motie uit te voeren. Uit het onderzoeksrapport van Sweco (bijlage 5) blijkt dat er juridisch nog veel onduidelijk is over de regelgeving rond hergebruik van hemelwater en lokaal gezuiverd afvalwater, hoe dit vastgelegd moet

worden en welke eisen hierop van toepassing zijn. Ook is de Rijksoverheid bezig met onderzoeken naar de mogelijkheden voor een mogelijke verplichting van drinkwaterbesparing (bijvoorbeeld door hemelwater- en grijswatersystemen). Voor het verplicht stellen van maatregelen voor waterbesparing, wachten wij daarom de landelijke ontwikkelingen af. Bij meer (juridische) duidelijkheid kijken we opnieuw naar het verplicht stellen van waterbesparing in onze gemeente.

Met het opstellen van een subsidieregeling groen- en blauwe maatregelen moedigen we initiatieven van inwoners rondom waterbesparing aan
Met deze subsidieregeling willen we inwoners stimuleren om zelf maatregelen te nemen rondom waterbesparing. Het gaat dan bijvoorbeeld om het aansluiten van een regenwatergebruiksinstallatie waarbij regenwater gebruikt wordt voor het doorspoelen van toiletten en/of de wasmachine en/of waterirrigatie van de tuin.

Om duurzaamheidsmaatregelen te stimuleren, werken we met subsidies
In de motie vraagt de raad uw college om te onderzoeken of door middel van lagere leges kosten gecompenseerd kunnen worden. De leges zijn hiervoor echter niet het meest geschikte instrument.
De Legesverordening is in OWO-verband geharmoniseerd en artikelen en inhoud zijn zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Voor het thema Duurzaamheid worden subsidies of andere bekostigingsmogelijkheden als stimuleringsmiddel ingezet.

Kanttekeningen

1.1. Met het Uitvoeringsplan lossen we niet alle gevolgen van klimaatverandering op.
In het Uitvoeringsplan maken we een start met maatregelen voor een klimaatbestendig Ooststellingwerf in 2030. Dit doen we vanuit onze visie en lokale aanpak. We kunnen echter niet alle uitdagingen vanuit klimaatstresstesten, risicodialogen en inwonerspanel aanpakken en oplossen. In onze communicatie over klimaatrisico's en handelingsperspectieven voor inwoners, ondernemers en organisaties is hier aandacht voor. Vanuit onze gemeentelijke rol kunnen we zelf maatregelen nemen in de openbare ruimte in het bebouwde gebied. In het landelijk gebied hebben we als gemeente een beperkte rol en zijn de provincie en het Wetterskip samen met de grondeigenaren aan zet. De inbreng vanuit de risicodialogen en inwoners is de basis voor onze uitvoeringsagenda voor de komende vijf jaar.

1.2 De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de activiteiten is over meerdere afdelingen van de gemeente verdeeld.
Vanuit verschillende beleidsvelden wordt gewerkt aan de uitvoering van het plan. Een integrale en gezamenlijke aanpak is daarom belangrijk. Vanuit het programma Duurzaamheid sturen, coördineren en bewaken we de uitvoering. Vanuit het programma zoeken we de samenwerking en verbinding met onder andere de afdelingen Ruimte en Economie, Openbare Ruimte en Samenleven. Ook werken we actief samen met buurgemeenten, het Wetterskip en de provincie.

1.3 De realisatie van het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie hangt samen met het nieuwe Water- en Rioleringsprogramma 2025-2030 (WRP) dat begin 2025 aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.
Vanuit het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie nemen we maatregelen op het gebied van wateroverlast, hitte en droogte. De fysieke maatregelen voor de aanpak van een aantal wateroverlastlocaties financieren we vanuit een tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie van het Rijk en een gemeentelijke investering, die binnen het huidige Gemeentelijk Rioleringsplan 2020 – 2024 (GRP) beschikbaar is. De andere maatregelen financieren we vanuit het programma Duurzaamheid. Het geld voor de aanpak van wateroverlastlocaties is dus al beschikbaar gesteld en de uitvoering van deze maatregel is niet afhankelijk van de besluitvorming over het nieuwe WRP.

1.4. Het onderwerp klimaatadaptatie staat niet op zichzelf.

Klimaatadaptatie is één van de drie thema's in het Programma Duurzaam Ooststellingwerf. Vanuit dit programma werken we daarnaast aan de thema's energietransitie en circulaire economie. Met de afbeelding in bijlage 5 geven we de samenhang tussen de onderwerpen en plannen binnen het programma weer. Een integrale en gezamenlijke aanpak is daarom belangrijk. Vanuit het programma Duurzaamheid sturen we hierop.

Financiële toelichting

De fysieke maatregelen voor de aanpak van de wateroverlastlocaties financieren we vanuit de tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie van het Rijk en een gemeentelijke investering, die binnen het huidige Gemeentelijke Rioleringsplan 2020-2024 (GRP) beschikbaar is. In het nieuwe Water- en Rioleringsprogramma 2025-2030 dat begin 2025 aan de gemeenteraad wordt voorgelegd zijn aanvullende middelen opgenomen voor maatregelen op het gebied van wateroverlast en droogte.

Naast fysieke maatregelen voor wateroverlast hebben we budget nodig voor onderzoek, communicatie en subsidieregelingen. Onderzoek is nodig om de opgave voor hitte, droogte en groen scherper in beeld te brengen en om klimaatadaptatie te verankeren bij nieuwbouw en in de openbare ruimte. We willen een communicatieplan over klimaatrisico's en handelingsperspectieven voor inwoners, bedrijven en instellingen opstellen en gaan uitvoeren. We hebben al een subsidieregeling voor groene schoolpleinen. Naast deze subsidieregeling willen we een subsidieregeling groene en blauwe maatregelen gaan opstellen om inwoners te stimuleren om zelf maatregelen te nemen op het gebied van bijvoorbeeld waterbesparing, wateropslag en groene daken.

De subsidieregeling voor groene schoolpleinen wordt gedekt via het extra budget programma duurzaamheid. Ook de lasten voor onderzoek, communicatie en een subsidieregeling groene en blauwe maatregelen verwachten we tot en met 2026 te kunnen dekken uit het extra budget programma duurzaamheid. Dit extra budget van € 250.000 per jaar is beschikbaar gesteld tot en met 2026.

Vanaf 2027 verwachten we aanvullend budget nodig te hebben. Hiervoor komen we op tijd met een voorstel bij u. Personele inzet vangen we op binnen de bestaande bezetting.

Sustainable Development Goals (SDG's)

Met het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie werken we aan het veilig, veerkrachtig en duurzaam maken van onze leefomgeving (SDG doel 11: Duurzame steden en gemeenschappen), ondernemen we actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden (SDG doel 13: Klimaatactie) en vergroten we de biodiversiteit om weerbaarder te zijn tegen klimaatverandering (SDG doel 15: Leven op het land).

Inwonersparticipatie

Via het inwonerspanel zijn inwoners betrokken bij het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie Ooststellingwerf 2025-2030.

Publicatie voor bekendmaking

De gemeenteraad van de gemeente Ooststellingwerf heeft het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie Ooststellingwerf 2025-2030 vastgesteld.

Vervolg

Planning en communicatie

- Na vaststelling starten we met de uitvoering van het Uitvoeringsplan.
- Het vastgestelde Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie Ooststellingwerf 2025-2030 delen we met het inwonerspanel.
- We stellen een communicatieplan op over klimaatrisico's en handelingsperspectieven voor inwoners, bedrijven en instellingen.

Evaluatie

De voortgang van de uitvoering van de activiteiten wordt gemonitord in de planning en control cyclus. We evalueren het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie Ooststellingwerf aan het einde van de beleidsperiode van vijf jaar.

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris , burgemeester.

Bijlagen

1. Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie Ooststellingwerf 2025-2030.
2. Motie M-019: Klaar voor klimaatverandering.
3. Motie M-020b: Duurzaamheid door waterbesparing.
4. Onderzoeksrapport Sweco motie drinkwaterbesparing.
5. Afbeelding samenhang Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie met het Programma Duurzaamheid.

Geheime stukken

1. Niet van toepassing.

Extern zaak ID (zaakcode) : 0085221295

De raad van de gemeente Ooststellingwerf;

nr.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van ; 7 oktober 2024

gelet op ;

Besluit

1. Het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie Ooststellingwerf 2025-2030 vast te stellen.

Besloten in de openbare vergadering van 26 november 2024.

, griffier. , voorzitter.